

Titulació	Tipus	Curs
Estudis Territorials i Planejament	OP	1

Professor/a de contacte

Nom: Maria Antonia Casellas Puigdemasa

Correu electrònic: antonia.casellas@uab.cat

Equip docent

Esteve Dot Jutglà

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Cap d'específic.

Objectius

L'objectiu d'aquest mòdul es aprofundir en el coneixement de les dinàmiques de desenvolupament local. El curs té dos objectius principals: la comprensió de la dinàmica del creixement i decadència territorial. El context més ampli en el qual s'emmarca el curs és la reestructuració actual de les economies locals i regionals, el canvi tecnològic accelerat, la internacionalització econòmica, així com els conflictes entre els interessos econòmics, socials i ecològics. Les classes es realitzaran en forma de seminari amb format de discussió, per aquest motiu els estudiants hauran de portar preparades les lectures per discussió a classe.

Al acabar el curs, l'estudiant ha d'estar familiaritzat en cadascuna de les següents quatre àrees:

1. Les teories de desenvolupament local que expliquen la localització d'activitats econòmiques i el creixement o disminució de les economies locals / regionals.
2. Les conseqüències del creixement econòmic local / regional i el desenvolupament en termes de la distribució dels beneficis i els costos en l'espai i entre diferents grups d'interès.
3. Les polítiques públiques proposades per fomentar el desenvolupament econòmic local.
4. Les deficiències i avantatges inherents de models alternatius de viabilitat econòmica.

Resultats d'aprenentatge

1. CA04 (Competència) Projectar el caràcter multidimensional de l'anàlisi territorial i urbana per mitjà de models de desenvolupament local i territorial que incorporin propostes als sistemes ambiental, econòmic, social i polític.
2. CA05 (Competència) Col·laborar en equips multidisciplinaris mitjançant l'anàlisi i la interpretació dels conflictes territorials aportant mecanismes de resposta i gestió.
3. CA06 (Competència) Organitzar propostes de desenvolupament que reequilibrin socialment i econòmicament els territoris a diverses escales.
4. KA04 (Coneixement) Identificar desigualtats i desequilibris territorials als espais vinculats a les noves tecnologies.
5. KA05 (Coneixement) Enumerar les polítiques de desenvolupament local, territorial i urbà més adequades als instruments disponibles.
6. KA06 (Coneixement) Definir els conceptes de l'ecologia ambiental en la gestió integrada del territori, en diverses escales (barri, municipi, metròpoli i regió).
7. KA07 (Coneixement) Relacionar el nivell de desenvolupament local amb els desequilibris socials i territorials per a diferents espais urbans, periurbans i perifèrics.
8. SA03 (Habilitat) Analitzar les propostes de desenvolupament local, territorial i urbà sota els conceptes relacionats amb el desenvolupament i la sostenibilitat.
9. SA04 (Habilitat) Il·lustrar propostes viables per resoldre els conflictes i optar entre les alternatives plantejades en els models de desenvolupament local i urbà.

Continguts

- Teories i debats entorn al concepte de desenvolupament local i territorial.
- La sostenibilitat i la crisi mediambiental: re-posicionant el desenvolupament.
- Globalització, models productius i crisi. Implicacions territorials, socials i econòmiques.
- La diversitat econòmica i les Economies Comunitàries: pensar més enllà dels models econòmics tradicionals.
- La Economia Fonamental: noves aproximacions teòriques i metodologies per el desenvolupament local i regional.
- Nocions i perspectives de gènere en el desenvolupament a diverses escales.
- El capital social com a eina de desenvolupament territorial.
- Polítiques de desenvolupament i agents socials. La governança, els règims de poder i els agents socials.
- El desenvolupament i utilització de l'espai vinculats a les noves tecnologies i la economia del coneixement.
- El rol de l'estat i el sector públic com agent de desenvolupament local i regional

La docència d'aquesta assignatura es realitzarà majoritàriament en català.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Assistir a conferències programades	1	0,04	
Classes expositives amb suport de TIC, exemplificació i estudi de casos	25	1	
Exposició de comentaris bibliogràfics a classe	4	0,16	
Sortida de camp	3	0,12	

Tipus: Supervisades

Revisió de seguiment dels comentaris bibliogràfics i d'altres activitats	21	0,84
Tutories especialitzades individuals	5	0,2
Tipus: Autònomes		
Buscar informació sobre casos	12,5	0,5
Estudi i treball de recerca	56	2,24
Preparació de comentaris bibliogràfics	22,5	0,9

1. Les sessions de docència s'organitzen en dues parts. La primera consisteix en sessions teòriques, en les quals els estudiants presentaran i discutiran lectures -puntualment, pot intervenir algun conferenciant convidat. La segona part es dedica a sessions pràctiques, durant les quals els estudiants treballen en petits grups (de 2 o 3 persones) dissenyant una estratègia de desenvolupament local centrada en el territori analitzat a la troncal del primer semestre o un territori del seu interès.
2. Els estudiants hauran de fer individualment, almenys, dues ressenyes de lectures de classe i presentar-les d'acord amb els requeriments expressats pel professorat.
3. Està prevista una sortida de camp d'unes 5 hores de feina amb el professorat present.
4. Cada membre dels grups presentarà la recerca a final de curs.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes compleixin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació	10%	0	0	CA04, CA05, CA06, KA04, KA05, KA06, KA07, SA03, SA04
Informe de la sortida de camp	15%	0	0	CA04, KA04, KA05, KA06, KA07, SA03
Ressenyes bibliogràfiques, i qüestionaris d'algunes conferències	30%	0	0	CA05, KA04, KA05, KA06, KA07, SA03, SA04
Treball de recerca	45%	0	0	CA04, CA05, CA06, KA04, KA05, KA06, KA07, SA03, SA04

L'avaluació dels coneixements i les habilitats adquirides serà en base a quatre components:

1. Un treball de recerca en grup de 2 o 3 persones i presentació a finals del curs. Cal obtenir una puntuació mínima de 5 sobre 10 per aprovar: 45%.

1. Les ressenyes bibliogràfiques s'inclouran com a part de les exposicions que es faran a classe, en grups o individualment: 30%.
2. L'assistència i participació a classe i altres elements que valorin la integració i seguiment del curs. Caldrà assistir a un 80% de les classes i participar en les activitats per superar l'avaluació: 10%.
2. Informe de la sortida de camp: 15%.

Informació a tenir en compte:

-Si la nota mitjana de l'assignatura és inferior a 5, l'alumne/a haurà d'anar a recuperació. La recuperació involucrarà un treball individual addicional de recerca.

-Per participar a la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total.

-L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" si ha lliurat zero evidències d'aprenentatge o ha fet lliuraments que suposin fins a 1/3 de la nota total. Si supera aquest llindar, la qualificació final de l'assignatura ja no podrà ser "No avaluable" i es qualificarà a partir de les evidències d'aprenentatge aportades.

-Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única

Plagi:

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Intel·legència artificial:

Ús restringit: Aquesta assignatura permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de [a definir, per exemple recerca bibliogràfica o cerca d'informació, correcció de textos o traduccions,...]. L'estudiant ha de (i) identificar les parts que han estat generades amb IA; (ii) especificar les eines utilitzades; i (iii) incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

Actes d'avaluació en què hi hagi hagut irregularitats (còpia, mal ús de la IA, etc.) no són recuperables.

Bibliografia

Les lectures obligatòries es donaran el primer dia de classe.

Ameridyani, A., Tokito, M., & Saizen, I. (2025). Towards community-driven rural development: Path of women group in empowering rural Women's capacities and role in rural development. *World Development Perspectives*, 39, 100700.

Bauman, Z. (2015). *Modernidad líquida*. Fondo de cultura económica.

Casellas, A. (2010) "La geografia crítica y el discurso de la sostenibilidad: Perspectivas y Acciones" *Documents d'Anàlisi Geogràfica* 56/3, 2010, p. 575-583.

Casellas, A.; Poli, C. (2013) "Planificación urbana e innovación: De la tecnología y la práctica profesional a la innovación social y política" *Documents d'Anàlisi Geogràfica* 59 (3), 435-454.

Casellas, A. (2014). "Desarrollo local y territorio. Del crecimiento indiscriminado a la viabilidad socialy

económica". Àrea de Desenvolupament Econòmic y Social. Diputació de Barcelona.
<http://www1.diba.cat/liblioteca/pdf/54054.pdf>

Casellas, A. (Ed.) 2022. *J.K. Gibson-Graham. Hacia una economía postcapitalista o cómo retomar el control de lo cotidiano*. Varcelona: Icaria, Colección Espacios Críticos.

Cima, O. (2021). The "failure" of cooperatives in Kyrgyzstan? A postcapitalist critique of a biased narrative. *Geographica Augustana*, 33.

Cima, O., & Wasilewska, E. (2023). Sensing Urban Manufacturing: From Conspicuous to Sensible Production. *Urban Planning*, 8(4), 198-210.

Crutzen, P. J. (2006). The "anthropocene". In *Earth system science in the anthropocene* (pp. 13-18). Berlin, Heidelberg: Springer Berlin Heidelberg.

de Landázuri, M. C. O. (2017). De la biopolítica a la psicopolítica en el pensamiento social de Byung-Chul Han. *Athenea digital*, 17(1), 187-203.

Dot, E.; Casellas, A.; Pallarès-Barberà, M. (2010) "L'ambigüitat de la producció intensiva en coneixement: el nou espai econòmic del Poblenou", *Documents d'Anàlisi Geogràfica* 56/3, 2010, p. 389-408.

Halfacree, K.; Kovách, I.; Woodward, R. (eds) (2002) *Leadership and Local Power in European Rural Development*, Aldershot (England): Ashgate Publishing Ltd.

Gallardo, J. C. R. (2015). La sociedad del cansancio de Byung-Chul Han. *Prospectiva: Revista de Trabajo Social e Intervención Social*, (20), 465-471.

Gibson-Graham, J.K. (2006) *A Postcapitalist Politics*. Minneapolis: Uni. of Minnesota Press. Gibson-

Graham, J.K. (1996) *The End of Capitalism (As We Knew It): A Feminist Critique of Political Economy With New Introduction*. Minneapolis: Uni. of Minnesota Press.

Gibson-Graham, J.K. (2008). "Diverse Economies: Performative Practices for 'Other Worlds'". *Progress in Human Geography* 32 (5), p.1-20.

Gibson-Graham, JK (2011). "A Feminist Project of Belonging for the Anthropocene", *Gender, Place and Culture*, vol. 18, no. 1, pp. 1-21.

Guirado, C. Badia, A.; Tulla, A.F.; Vera, A.; Valldeperas, N. (2013) "L'Agricultura Social. Aproximació teòrica i dimensió en el context europeu", *Biblio 3W*. Volumen XVIII, nº 1046.

Malizia, E. E., Feser, E. J., Renski, H., & Drucker, J. (2021). *Understanding local economic development* (Second edition.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780367815134>.

Martos Martínez, C. (2023). *Key Elements for Local Development: Practical Examples for Teaching*. Universidad de Jaén.

Pike, A., Rodríguez-Pose, A., & Tomaney, J. (2014). "Local and regional development in the Global North and South". *Progress in Development Studies*, 14(1), 21-30.

Poli, C. (2010) "Sustainable Development: from Fallacy to Fraud", *Human Geography. A new Radical Journal*, Vol. 3 ,2, p. 63-82.

Raj Singh, B. V., & Batar, A. K. (2024). *Sustainable Local Development for Environmental and Social Sustainability*. (1st ed.). Springer International Publishing AG.

Steffen, W., Broadgate, W., Deutsch, L., Gaffney, O., & Ludwig, C. (2015). The trajectory of the Anthropocene: the great acceleration. *The anthropocene review*, 2(1), 81-98.

Venter, M. (Ed.). (2022). *Promoting sustainable local economic development initiatives: case studies*. AOSIS.

Programari

Cap d'específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TEm) Teoria (màster)	1	Català/Espanyol	segon quadrimestre	tarda